

Asia: VN/7050/2023

Luonnos valtakunnalliseksi nuorisotyön ja -politiikan ohjelmaksi (VANUPO) 2024-2027

Lausunnonantajan lausunto

Hallituksen nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet; Kori 1: Jokaiselle nuorelle polku eteenpäin

Oikeusministeriö on osallistunut VANUPO-luonnoksen laadintaan korin 1 tavoitteiden ja toimenpiteiden osalta ja katsoo, että luonnoksessa on otettu huomioon oikeusministeriön esittämät näkökulmat. Oikeusministeriöllä ei ole lausuttavaa tähän kohtaan.

Hallituksen nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet; Kori 2: Monipuolista tietoa ja välineitä nuorten mielen hyvinvoinnin tukemiseen

Oikeusministeriö on osallistunut VANUPO-luonnoksen laadintaan korin 2 tavoitteiden ja toimenpiteiden osalta ja katsoo, että luonnoksessa on otettu huomioon oikeusministeriön esittämät näkökulmat. Oikeusministeriöllä ei ole lausuttavaa tähän kohtaan.

Hallituksen nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet; Kori 3: Nuorten hyvinvointia tuetaan osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta vahvistamalla

Oikeusministeriö on osallistunut VANUPO-luonnoksen laadintaan korin 3 tavoitteiden ja toimenpiteiden osalta ja katsoo, että luonnoksessa on otettu huomioon oikeusministeriön esittämät näkökulmat. Oikeusministeriö korostaa, että korin 3 tavoitteiden toimeenpano edellyttää tiivistä yhteistyötä eri ministeriöiden kesken. Lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen on painopisteenä oikeusministeriön johtamassa kansallisessa ohjelmassa demokratian ja osallistumisen edistämiseksi. Demokratiaohjelma on tarkoitus antaa valtioneuvoston periaatepäätöksenä vuoden 2024 aikana ja toimeenpanna vuosina 2025-2027. VANUPO:n tavoitteet ja toimenpiteet on tarkoitus sovittaa yhteen demokratiaohjelman toimeenpanon kanssa.

Nuorisotyön ja -toiminnan tukemisen linjaukset

Oikeusministeriöllä ei ole lausuttavaa tähän kohtaan.

Painopisteet nuorisovaltakunnallisten osaamiskeskusten valtionapukelpoisuuden hyväksymiselle

Lausunnoilla olevan VANUPO-luonnoksen mukaan ”Osaamiskeskustoiminta jäsentyy kahden toisiinsa kytkeytyvän tavoitteellisen painopisteen kautta”. Nämä painopisteet ovat Nuorten hyvinvoinnin edistäminen nuorisotyön keinoin sekä Nuorten hyvinvointityön johtamisen tuki.

Hallitus on osoittanut opetus- ja kulttuuriministeriölle vastuun nuorten hyvinvointityön johtamisesta. Osaamiskeskustoiminnan tarkoituksena on tukea opetus- ja kulttuuriministeriön työtä nuorten hyvinvoinnin edistämisessä.

Oikeusministeriö pitää osaamiskeskusrakennetta tarpeellisena ja esitettyjä painopisteitä perusteltuina. Oikeusministeriö haluaa kuitenkin kiinnittää opetus- ja kulttuuriministeriön huomiota siihen, että osaamiskeskusten toiminnalla voisi olla esitettyä selkeämpi yhteys hallituksen nuorisopoliittisten tavoitteiden ja toimenpiteiden (korit I–III) toimeenpanoon. Mikäli VANUPO:n halutaan olevan aidosti poikkihallinnollinen, myös osaamiskeskustoimintaa ja sen ohjausta voitaisiin toteuttaa nykyistä tiiviimmässä yhteistyössä eri hallinnonalojen kesken.

Suomen kansalliset tavoitteet nuorisoalan eurooppalaiselle ja kansainväliselle toiminnalle

Lausunnoilla olevan VANUPO-luonnoksen mukaan ”Nuorisoalan kansainvälisessä ja eurooppalaisessa yhteistyössä Suomelle tärkeitä teemoja ovat nuorten mielen hyvinvointi, nuorisotyön laatu, nuorten osallisuuden ja demokratian vahvistaminen sekä nuorten osallisuus kestävässä kehityksessä ja ilmastopolitiikassa. Lisäksi Suomi pitää edelleen tärkeänä EU:n nuorison teemavuoden 2022 tavoitetta nuorisopolitiikan valtavirtaistamiseksi laajasti kaikille politiikkasektoreille.” Oikeusministeriö pitää valittuja teemoja perusteltuina.

Osallisuuden ja demokratian vahvistamisen teeman osalta yhtenä tavoitteena esitetään nuorisopolitiikan valtavirtaistamista kaikille politiikkasektoreille. Oikeusministeriö korostaa, että tämän tavoitteen saavuttaminen edellyttää sitä, että myös kansainvälisessä ja eurooppalaisessa yhteistyössä huolehditaan nykyistä vahvemmin ja johdonmukaisemmin kansallisen tason poikkihallinnollisesta tiedonvaihdosta ja koordinaatiosta.

Muita näkemyksiä ohjelmasta

Oikeusministeriöllä ei ole lausuttavaa tähän kohtaan.

Timonen Pekka
Oikeusministeriö

Männistö Liisa
Oikeusministeriö

